

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Sžf/76/2016
Identifikačné číslo spisu: 4015200338
Dátum vydania rozhodnutia: 26.02.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Jozef Hargaš
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:4015200338.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: thyssenkrupp Materials Slovakia spol. s r.o., Bešeňovská cesta 17, 940 01 Nové Zámky, IČO: 34 144 137, právne zastúpeného JUDr. Ľubica Masárová, advokátka, Landererova 6, 811 09 Bratislava, proti žalovanému: Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, so sídlom Lazovná 63, Banská Bystrica, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného 1100301/1/13378/2015/14003 zo dňa 14. januára 2015, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Nitre č. k. 15S/11/2015-93 zo dňa 08. decembra 2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre č. k. 15S/11/2015-93 zo dňa 08. decembra 2015 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom krajský súd podľa § 250j ods. 2 písm. c/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) zrušil rozhodnutie žalovaného č. 1100301/1/13378/2015/14003 zo dňa 14. januára 2015 a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. Žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi trovy konania vo výške 754,83 eur účet právneho zástupcu žalobcu do 30 dní od nadobudnutia právoplatnosti rozsudku.

Správca dane („Daňový úrad“) dňa 14. októbra 2014 vydal pre vybrané daňové subjekty rozhodnutie o vyrubení rozdielu dane v sume 3 218,63 eur pre daňový subjekt - žalobcu a to na dani z pridanej hodnoty za zdaňovacie obdobie jún 2009. Proti predmetnému rozhodnutiu podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie, o ktorom rozhodol žalovaný dňa 14. januára 2015 tak, že rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu potvrdil. Skutkový stav zistený v správnom konaní bol preukázaný na základe vykonanej daňovej kontroly na DPH za obdobie január až december 2009 v zmysle § 15 zák. č. 511/1992 Zb.

Krajský súd vo svojom odôvodnení uviedol, že vyrubený rozdiel dane v sume 3 218,63 eur za zdaňovacie obdobie jún 2009 mohol súvisieť s tým, že správca dane preveril uskutočnenie prepravy tovaru, betonárskej ocele odosielateľom, ktorým bol žalobca pre odberateľa L. L. V. s tým, že

dopravcom tohto tovaru mala byť tretia osoba L. I.. Správca dane formou žiadosti o medzinárodnú výmenu informácií zisťoval skutočnosti súvisiace s uvedeným dodaním tovaru na základe čoho mal preukázané, že prepravca L. I. v období od 01. januára 2009 do 31. decembra 2009 nepotvrdil žiadnu prepravu tovaru zo Slovenska pre odberateľa L..

Ďalej krajský súd uviedol, že žalobca v správnom konaní predložil sporné faktúry č. 3709060104 a č. 3709060271, ďalej vyhlásenie odberateľa, v ktorom čestne prehlásil, že tovar vyviezol vlastným autom do členského štátu - Poľska ako aj vyjadrenia, z ktorých vyplynulo, že prepravu tovaru vykonala tretia osoba, ktorým bol dopravca L. I.. V spise, ako uviedol krajský súd sa taktiež nachádzala fotokópia CMR, na ktorej sa nachádzala pečiatka prepravcu s podpisom osoby, ktorá mala predmetnú prepravu realizovať. Touto osobou mal byť vodič prepravcu X. L., avšak predmetný podpis podľa vyjadrenia L. I. nezodpovedá vzorke podpisu jeho vodiča zamestnanca X. L..

V odôvodnení rozsudku krajský súd tiež uviedol, že na predmetných CMR zo dňa 03. júna 2009 a 04. júna 2009 boli taktiež uvedené ŠPZ vozidiel prepravcu, ktorými mala byť predmetná preprava tovaru realizovaná. S poukazom na uvedené krajský súd uviedol ust. čl. a čl. 5 Medzinárodného dohovoru CMR (11/1975 Zb.). Krajský súd konštatoval, že pri zisťovaní skutkového stavu ohľadne oboch sporných preprav nebolo v konaní zistené a preukázané za akých okolností a z akého dôvodu sa pečiatky dopravcu nachádzali na predmetných CMR a teda samotné vyhlásenie dopravcu, že pre odosielateľa v danom čase prepravu nevykonával, nepôsobí dostatočne dôveryhodne na stanovenie záveru, že k sporným prepravám nedošlo. Navyiac v správnom konaní nebol vypočutý samotný označený vodič, ktorý mal sporné prepravy realizovať X. L., ktorého podpis mal byť v predmetných pečiatkach dopravcu, pričom tento podpis nespochybnil samotný vodič, ale jeho zamestnávateľ L. I.. Tento rozpor a nejasnosť v uvedenom, v skutočnosti nemôže byť na ťarchu a v neprospech kontrolovaného daňového subjektu pri vyhodnocovaní dôkazov ako celku.

Krajský súd záverom uviedol skutočnosť, že v prípade preukázania dodania tovaru odberateľovi odosielateľom bolo nepochybné, že takýto tovar musel byť nejakým spôsobom odberateľovi dodaný a samotné spochybňovanie, resp. nejasnosti v súvislosti s prepravou tovaru nemôže byť dôvodom nepreukázania dodania tovaru z tuzemska do iného členského štátu. V tomto smere je možné preukazovať, resp. vykonať dokazovanie ohľadne sledovania ďalšieho pohybu dodaného tovaru odberateľom a teda či tento sám dodaný tovar spracoval prípadne ho použil iným spôsobom v rámci svojich podnikateľských aktivít. Podľa tvrdenia žalobcu tento v období od mája 2009 do decembra 2009 realizoval viacero dodaní tovaru pre odberateľa L. V., pričom v rámci dokazovania a zisťovania skutkového stavu bolo možné porovnať iné realizované obchodné prípady, ich spôsob a formu so spornými zdaniteľnými obchodmi z obdobia mesiaca jún 2009.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu podal žalovaný odvolanie. Úvodom svojho odvolania uviedol, že vychádzajúc z ust. § 250ja ods. 1 O.s.p., proti rozsudku krajského súdu podľa § 250j ods. 1,2 a 6 bolo prípustné odvolanie. Uviedol, že mu bolo upreté právo podania odvolania a napriek uvedenému poučeniu odvolanie podal súlade s ust. § 250ja ods. 1 O.s.p. Žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok krajského súdu zmenil a žalobu žalobcu zamietol a nepriznal žalobcovi náhradu trov konania. Zároveň uviedol, že nesúhlasil s odôvodnením rozsudku krajského súdu, že dôvodom zrušenia rozhodnutia žalovaného bol nedostatočne zistený skutkový stav. V odvolaní poukázal na konkrétne odseky odôvodnenia krajského rozsudku.

Žalovaný ďalej uviedol, že nesúhlasil so záverom krajského súdu vo veci nedostatočného zistenia skutkového stavu správcom dane v prípade preukázovania prepravy tovaru od žalobcu pre odberateľa L. V., ktorá mala byť vykonávaná podľa faktúr č. 3709060104 a 3709060271 v zdaňovacom období jún 2009. Podľa názoru žalovaného, krajský súd prijal tento záver na základe skutočností, resp. dôkazu, ktorý alebo predmetom dokazovania vykonaného prvostupňovým správny orgánom - správcom dane a ani odvolacím orgánom.

Žalovaný poukázal na to, že v zozname spisového materiálu, ktorý bol žalovaným krajskému súdu

predložený, takéto doklady - CMR nie sú označené, že by tvorili súčasť spisu. Žalovaný sa stotožňoval len s konštatovaním krajského súdu, že žalobca v správnom konaní predložil sporné faktúry č. 3709060104 a č. 3709060271, ďalej vyhlásenie odberateľa, v ktorom čestne prehlásil, že tovar vyviezol vlastným autom do členského štátu - Poľska, ako aj vyjadrenia, z ktorých vyplynulo, že prepravu tovaru vykonala tretia osoba, ktorým bol dopravca L. I.. Tieto predložené dôkazy neboli podľa žalobcu sporné a žalobca v konaní nikdy nenamietal, že by okrem týchto dokladov predložil správcovi dane aj predmetné CMR. Žalobca prvýkrát uvádzal tvrdenie, že správcovi dane boli predložené CMR počas daňovej kontroly, aj to bez akéhokoľvek preukázania o prevzatí správcom dane, resp. doručenia správcovi dane, až v podanej žalobe. Pri podaní žaloby predkladal ako dôkaz predmetné CMR (taktiež bez bližšieho označenia). Žalovaný uviedol, že správca dane a ani odvolací orgán tieto CMR nemali k dispozícii.

Žalovaný trval na svojom vyjadrení k žalobe, že žalobca ani vo vyrubovacom konaní nepredložil žiadne nové dôkazy. Žalobca tvrdil, že správcovi dane boli predložené poľské CMR, čo podľa žalovaného nie je zo spisového materiálu zrejmé. Z dôvodu, že v predložených vyhláseniach odberateľa o vykonaní prepravy sa uvádzalo, že bola vykonaná vlastným autom, správca dane vyzval žalobcu o predloženie dôkazov výzvou č. 9412401/5/3118723/2012 zo dňa 26. októbra 2012 (prevzatá dňa 05. novembra 2012). Žalobca vo svojej odpovedi (ev. č. 3524290 z dňa 28. novembra 2012) uviedol informáciu, že dopravu uskutočnil dopravca L. I., TRAMS F.P.U.H., Ksiaznice 11, 32-42 Gdów, Poľsko. Ako uviedol žalovaný, k tejto informácii žalobca nepredložil žiadne relevantné doklady, ktoré by ju preukazovali. Správca dane prostredníctvom žiadosti o medzinárodnú výmenu informácií SCAC č. 9412401/5/3583300/2012 zo dňa 31. decembra 2012 požiadal poľskú daňovú správu o prešetrenie uskutočnenia prepravy tovaru pre odberateľa M. V. uvedeným dopravcom. Žiadosť MVI o daňovom subjekte L. I. SCAC č. 9412401/5/3583300/2012 zo dňa 31. decembra 2012 obsahoval štyri prílohy - dokumenty, ktoré žalovaný v svojom odvolaní uviedol.

Žalovaný vo svojom odvolaní uviedol, že správca dane zaslal spolu so žiadosťou od MVI v prílohe iba tie dokumenty, ktoré mu poskytol daňový subjekt. Z uvedeného titulu v texte SCAC ani neuvádzal čísla CMR, keďže ich nepoznal, a preto ani nežiadal zahraničného správcu dane o preverenie prepravných dokladov, keďže nimi nedisponoval. Ku skutočnosti, že sa krajský súd nevyjadril k tomu, ako sa pečiatky dostali na prepravné doklady žalovaný uviedol, že sa k tomu ani nemohol vyjadriť, pretože žiadne také doklady mu pri preverovaní predložené neboli a neboli ani prílohou žiadosti.

Žalovaný ďalej poukázal, že v zmysle vyjadrenia dopravcu L. I., že žiadnu prepravnú službu pre spoločnosť L. L. V., CECH-POL, ul. Tarnogórska 30 nr lok. 9, 44 100 Gliwice, Poľsko nevykonával, neuzatvoril žiadnu prepravnú zmluvu ani s kontrolovaným daňovým subjektom, ani s jeho odberateľom. V zmysle tohto vyjadrenia nie je splnená základná podmienka uvedená v ust. § 43 ods. 1 zákona o DPH.

K tvrdeniu o nevypočutí vodiča žalovaný uviedol, že ak by sa pripustila skutočnosť, že sa dodatočne preverí a vypočúje osoba šoféra a ten by potvrdil prepravu tovaru, ktorý je uvedený na tovarových faktúrach, takýmto zistením by sa rovnako nepotvrdilo poskytnutie prepravy v zmluvnom vzťahu Golarz-CECH-POL, ani Golarz-ThyssenKrupp ferostav, stále by nebola preukázaná pohyblivá dodávka. Takéto vykonanie dokazovania správcom dane je neopodstatnené a vzhľadom na chýbajúce identifikačné údaje je nevykonateľné. Vo vzťahu k osobe šoféra žalovaný uviedol, že meno šoféra bolo uvedené iba na doklade s názvom Neštandardný daňový doklad: 09MTND01815 zo dňa 03. júna 2009 a Neštandardný daňový doklad č. 09MTND01851 zo dňa 04. júna 2009, ktorý vyhotovil žalobca prostredníctvom účtovného systému a v žiadnom prípade nenahrádza prepravný doklad zadaný platnou legislatívou, ktorý by sa mohol využiť na preukázanie uskutočnenia prepravy a ktorý by mohol správca dane považovať za relevantný dôkaz. Tento doklad slúži len ako pomocná evidencia pre kontrolovaný daňový subjekt. Žiadnym iným spôsobom osoba šoféra nebola zo strany žalobcu správcovi dane zadefinovaná neboli uvedené žiadne jeho identifikačné údaje. Žalovaný tiež uviedol, že považuje návrh žalobcu o vypočutie osoby X. L. za účelový a zavádzajúci aj z titulu, že na jednej strane žalobca preukazuje uskutočnenie intakomunitárneho dodania vyhlásením odberateľa, ktorý prehlásil, že prepravu tovaru vykonal vlastným autom a na druhej strane uvádza, že prepravu tovaru vykonal L. I. a žiada vykonanie

dokazovania.

Žalovaný vo svojom odvolaní k intrakomunitárnym dodaniam uviedol, že tie boli správcom dane preverené prostredníctvom medzinárodnej výmeny informácií v zmysle článku 5 Nariadenia Rady č. 1798/2003 o administratívnej spolupráci v oblasti dane z pridanej hodnoty (Dožiadanie č. 631/320/19218/11/Ká, Zá) v členskom štáte Poľsko. Dňa 01. júna 2011 bola správcovi dane doručená odpoveď na toto medzinárodné dožiadanie. Podľa žalovaného je jednoznačné, že rozhodnutie krajského súdu je nevykonateľné, pretože zástupca spoločnosti, ktorá bola odberateľom, zomrel, a teda nie je možné vykonať dokazovanie ohľadne sledovania ďalšieho pobytu dodaného tovaru.

Záverom žalovaný uviedol, že iné obchodné prípady dodania tovaru žalobcom pre odberateľa L. V. boli realizované inými dopravcami, ktorí potvrdili vykonanie prepravy, preto iné obdobné prípady nie je možné porovnávať s posudzovaným prípadom. Podľa názoru žalovaného, správca dane pri výkone daňovej kontroly a vyrubovacím konaní postupoval v súlade so zákonom č. 563/2009 Z. z. v znení neskorších predpisov, zisťoval a preveroval skutočnosti rozhodujúce pre správne určenie dane a dodržiavanie ustanovení zákona č. 222/2004 Z. z. o DPH v znení neskorších predpisov. Žalobca v konaní nepreukázal splnenie podmienky pre oslobodenie dane pri dodaní tovaru z tuzemska do iného členského štátu v zmysle ust. § 43 ods. 1 a 5 zákona o DPH v znení neskorších predpisov.

K odvolaniu žalovaného podal vyjadrenie žalobca, podľa ktorého Krajský súd v Nitre rozsudok vec po skutkovej a právnej stránke správne posúdil, preto navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdil a priznal žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania. K tvrdeniu žalovaného o absencii zákonom vyžadovaných dokladov - CMR preukazujúcich uskutočnenie prepravy do iného členského štátu, žalovaný upriamoval pozornosť súdu, že tak ako to bolo uvedené v žalobe, samotný správca dane vo svojom rozhodnutí potvrdil, že žalobca mu informácie o osobe prepravcu poskytoval z CMR a na str. 14 výslovne, v súvislosti s vyhodnotením výsledku medzinárodnej výmeny informácií, na ktorú sa odvolával žalovaný, konštatoval, že „subjekt uvedený na prepravnom doklade CMR nepotvrdil a žiadnym spôsobom nepreukázal uskutočnenie preverovanej prepravy...“ Žalobca trval na tom, že predmetné doklady predložil správcovi dane ešte počas daňovej kontroly a argumentácia žalovaného je výslovne účelová. Žalobca uvedené doklady preložil aj krajskému súdu. Ďalej žalobca uviedol, že spôsob akým si správca dane z predložených účtovných a daňových dokladov vyhotovuje počas daňovej kontroly podklady do správneho spisu a spôsob, akým tento spis vedie, žalobca ovplyvniť nevie. Zo samotného rozhodnutia správcu dane je však zrejmé, že existenciu CMR nielen nespochybnil, ale výslovne potvrdil. Ak správca dane nevedel chronologický ažúrovaný spis, čo malo za následok, že predmetné listiny sa v spise predloženom žalovanému pri odvolaní nenachádzali a žalovaný ani nevie overiť kompletnosť spisu, táto skutočnosť nemôže byť kladená na ťarchu žalobcu.

Vo vyjadrení žalobcu k odvolaniu žalovaného je uvedené, že k obsahu žiadosti o MVI o daňovom subjekte L. I. - ktorý podľa predložených CMR uskutočnil prepravu tovaru, žalobca uvádzal, že ako daňový subjekt nemá možnosť ovplyvniť obsah tejto žiadosti a otázky v nej formulované. Nemôže byť preto na jeho ťarchu, ak predmetné MVI neobsahovalo všetky údaje z CMR a toto nebolo poľským daňovým orgánom predložené. Žalobca vo svojom vyjadrení tiež poukázal na skutočnosť, že pre odberateľa K. K. V., CECH-POL bolo preverovaných veľké množstvo dodávok a celý rad prepravcov v celkovej hodnote cca 884 000 eur. Všetky prepravy, s výnimkou prepravy zabezpečovanej K. I., boli potvrdené. Nedbanlivosť daňových orgánov, ktoré nedoložili kópiu CMR k dokladom zaslaným poľskej daňovej správe, čo mohlo významným spôsobom ovplyvniť správanie a výpoveď osoby K. I., v žiadnom prípade nemôže byť na ťarchu daňového subjektu.

K námietke uvedenej žalovaným, že ak by v ďalšom konaní vypočul osobu šoféra a ten by potvrdil prepravu tovaru, nebola by tým preukázaná tzv. „pohyblivá dodávka“, žalobca uviedol, že tak ako v zdaňovacom období, ktoré je predmetom súdneho sporu, tak aj v iných zdaňovacích obdobiach, ktoré boli predmetom daňovej kontroly, samotný správca dane i žalovaný, na základe potvrdenia predmetných preprav a skutočností, že tovar opustil územie SR, považovali za tovar prepravený do iného členského

štátu. Námieta žalovaného bola preto podľa žalobcu výslovne účelová a odporuje obsahu spisu a samotnému postupu daňových orgánov pri preverovaní ostatných preprav. Zároveň by v prípade potvrdenia prepravy šoférom bolo nutné vyhodnotiť pravdivosť výpovede prepravcu K. I. - dôkazu, ktorý žalobca napadol.

Žalobca k námietke žalovaného, že žalobca predložil aj vyhlásenie odberateľa, že prepravil tovar do iného členského štátu, a že teda žalobca bol povinný preukázať prepravu buď podľa § 43 ods. 5 písm. a) alebo podľa § 43 ods. 5 písm. c) zákona o DPH, žalobca uviedol, že ako v daňovom konaní, tak aj v podanej žalobe vysvetlil, že preprava bola uskutočnená prepravcom, ktorého označil, a poľské CMR obsahovalo v danom čase všetky zákonom požadované údaje, t. j. miesto určenia tovaru, pečiatku prepravcu, podpis šoféra, potvrdzujúce prevzatie tovaru. Zároveň dodací list obsahoval meno šoféra a jeho podpis. Keďže platný zákon nevyžadoval potvrdenie prevzatia tovaru priamo na CMR, prevzatie tovaru odberateľom a jeho prepravu do Poľska potvrdzoval ďalší doklad, ktorým bolo práve vyhlásenie odberateľa. Žalovaný tvrdil, že je na daňovom subjekte, aby si obstaral dostatok dôkazov na preukázanie svojich tvrdení. Následne ak si žalobca obstaral dôkaz navyše, ktorý v prípade prepravy dopravcom zákon nevyžadoval, ale žalobca ho práve z dôvodu starostlivosti a opatrnosti od odberateľa požadoval, žalovaný vyslovuje pochybnosti o dôvere jeho vystavenia a jeho existenciu vykladá v neprospech žalobcu, čo je podľa žalobcu absurdné.

Záverom žalobca k námietke žalovaného, že uskutočnenie a potvrdenie všetkých ostatných preprav pre žalobcovho odberateľa nie je vôbec relevantné vo vzťahu k spochybneniu dodávky tovaru, ktorú prepravil subjekt I. uviedol, že s uvedenou argumentáciou nesúhlasí. Predmetná sporná dodávka sa ničím neodlišovala od všetkých ostatných dodávok, ktoré pre odberateľa bol realizované. Žalobca vysvetlil ako prebiehala spolupráca s uvedeným odberateľom, že vynaložil všetku starostlivosť, akú vynaložiť mohol a bolo možné od neho požadovať. Krajský súd v Nitre, podľa názoru žalobcu, postupoval v súlade s relevantnou judikatúrou SD EÚ, keď pri posúdení skutkových okolností a vyvedení právnych záverov bral do úvahy všetky okolnosti daného prípadu, t. j. nielen dve sporné prepravy, ale celú spoluprácu s odberateľom K. K. V. a realizovanú prepravu pre tohto odberateľa. Práve posúdenie daných dvoch preprav úplne izolovane, tak ako to urobil žalovaný, bez zohľadnenia všetkých ostatných skutočností, týkajúcich sa spolupráce s odberateľom odporuje záverom SD EÚ citovaným v žalobe.

Dňom 01. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) upravujúci v zmysle § 1 a) právomoc a príslušnosť správneho súdu konajúceho a rozhodujúceho v správnom súdnom konaní, b) konanie a postup správneho súdu, účastníkov konania a ďalších osôb v správnom súdnom konaní.

Podľa § 492 ods. 2 SSP, odvolacie konanie podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolaním napadnutý rozsudok je potrebné, z dôvodov jeho nepreskúmateľnosti, zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a to z nasledovných dôvodov:

V správnom súdnom konaní sa prejednávajú súde na základe žalôb prípady, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu (§ 247 ods. 1 O.s.p.).

Podľa § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôvodov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec

právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Podľa § 43 ods. 1 zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty, v znení účinnom v kontrolovanom období, oslobodené od dane je dodanie tovaru, ktorý je odoslaný alebo prepravený z tuzemska do iného členského štátu predávajúcim alebo nadobúdateľom tovaru alebo na ich účet, ak nadobúdateľ je osobou identifikovanou pre daň v inom členskom štáte.

Úlohou krajského súdu bolo preskúmať zákonnosť postupu a rozhodnutia žalovaného a posúdiť, či tento vo vzťahu k žalobcovi postupoval v súlade so zákonom, keď potvrdil rozhodnutie správcu dane (prvostupňového správneho orgánu), ktorým bol daňovému subjektu (žalobcovi) vyrubený rozdiel dane v sume 12.616,09 eur na dani z pridanej hodnoty za zdaňovacie obdobie ún 2009, z dôvodu porušenia § 43 ods. 1 zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po dôkladnom oboznámení sa s obsahom odôvodnenia napadnutého rozhodnutia krajského súdu konštatuje, že krajský súd nedostatočne odôvodnil, prečo považuje postup správcu dane v priebehu daňovej kontroly za nedostačujúci pri preverovaní dodávky tovarov do iného štátu v rámci Spoločenstva s oslobodením a aké úvahy ho viedli k záveru, že námietky žalobcu vo vzťahu k preukázaniu prepravy sú dôvodné.

Závety krajského súdu, ktorý sa len stotožnil s právnym názorom žalobcu, a to bez akejkoľvek bližšej právnej úvahy, nemožno považovať za dostačujúce.

Podstata základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na nezávislom a nestrannom súde. Tomuto právu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov. Výkladať a aplikovať zákony je v právomoci všeobecných súdov, pričom tento výklad nesmie byť arbitrárny a musí byť náležite odôvodnený. Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Rozhodnutie súdu musí byť odôvodnené a musí byť z neho dostatočne zrejmé, na základe čoho súd dospel k svojmu rozhodnutiu. Pod odňatím možnosti konať pred súdom možno vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorým účastníkovi konania znemožnil realizáciu tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva, pričom možnosť konať pred súdom prvého stupňa je účastníkovi odňatá vždy, ak jeho rozhodnutie neposkytuje účastníkovi konania dostatočné argumenty preukazujúce zákonnosť jeho rozhodnutia alebo postupu.

Predmetom súdneho prieskumu v prejednávanej veci bolo, že správca dane („Daňový úrad“) dňa 14. októbra 2014 vydal pre vybrané daňové subjekty rozhodnutie o vyrubení rozdielu dane v sume 3 218,63 eur pre daňový subjekt - žalobcu a to na dani z pridanej hodnoty za zdaňovacie obdobie jún 2009. Proti predmetnému rozhodnutiu podal žalobca rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu potvrdil. Skutkový stav zistený v daňovom december 2009 v zmysle § 15 zák. č. 511/1992 Zb. Správca dane o výsledku zistení v daňovej kontrole spísal dňa 11.03.2013 Protokol, ku ktorému sa písomne vyjadril daňový subjekt (žalobca) a nepredložil nové dôkazy.

Krajský súd zrušil rozhodnutie žalovaného správneho orgánu podľa § 250j ods. 2 písm. c/ O.s.p., nakoľko po preskúmaní rozhodnutia žalovaného a správcu dane (obe rozhodnutia tvoria jeden celok), administratívneho spisu a žalobných dôvodov dospel k záveru, že zistenie skutkového stavu je nedostačujúce na posúdenie veci.

Krajský súd vo svojom rozsudku, v rozpore so zákonom, v časti poučenie uviedol, že: „Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné“ bez uvedenia príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku, hoci podľa v rozsudku uvedeného zrušujúceho zákonného dôvodu mal Krajský súd vychádzať z ustanovenia § 250ja ods. 1 O.s.p., teda proti rozsudku krajského súdu podľa ust. § 250j ods. 1, 2 a 6,

je prípustné odvolanie. Takýmto konaním krajského súdu bolo účastníkom konania upreté právo podať odvolanie voči predmetnému rozsudku včas. Odvolací súd preto prioritne skúmal podmienky odvolacieho konania, a to podanie odvolania žalovaným a zistil, že žalovaný (namietal nesprávne poučenie krajským súdom) sa riadil zákonom a odvolanie proti rozsudku súdu prvého stupňa podal včas.

Najvyšší súd SR, po oboznámení sa s dôvodmi odvolateľa (žalovaný), rozhodnutím súdu prvého stupňa, administratívnym spisom žalovaného a žalobnými dôvodmi žalobcu o nezákonnosti rozhodnutia žalovaného, zistil, že súd prvého stupňa skonštatoval, že odôvodnenie napadnutého rozsudku nezodpovedá požiadavke vyplývajúcej z ustanovenia § 157 ods. 2 O.s.p., v zmysle ktorej je povinnosťou súdov uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založili.

Krajský súd svoje zrušujúce rozhodnutie žalovaného založil na konštatácii, že žalobca v správnom konaní predložil sporné faktúry č. 3709060104 a č. 3709060271, vyhlásenie odberateľa (jeho právnu silu ako dôkaz krajský súd nevyhodnotil), v ktorom čestne prehlásil, že tovar vyviezol vlastným autom do členského štátu - Poľska ako aj vyjadrenia, z ktorých vyplynulo, že prepravu tovaru vykonala tretia osoba, ktorým bol dopravca L. I.. Ďalej uviedol, že v spise sa taktiež nachádzala fotokópia CMR (bez jeho bližšej špecifikácie, kedy a kým bola predložená správcovi dane a či má zákonom požadované identifikačné údaje pre daňové konanie), na ktorej sa nachádzala pečiatka prepravcu s podpisom osoby, ktorá mala predmetnú prepravu realizovať. Touto osobou mal byť vodič prepravcu X. L., avšak predmetný podpis podľa vyjadrenia L. I. nezodpovedá vzorke podpisu jeho vodiča zamestnanca X. L.. Krajský súd nevysvetlil, či vykonanie tohto dôkazu privodí pre daňový subjekt (žalobca) priaznivejší výsledok v kontexte na dôkazné bremeno žalobcu preukázať správcovi dane splnenie hmotnoprávných podmienok oslobodenia od dane v zmysle § 43 ods. 1, 5 zákona o DPH, pri dodávke tovaru do iného členského štátu v rámci EU, t. j. pri intrakomunitárnej dodávke, za dôkaznej situácie, keď zamestnávateľ menovaného vodiča poprel vykonanie prepravy tovaru od žalobcu pre deklarovaného poľského odberateľa, s ktorým žalobca mal byť v obchodnom vzťahu. Túto daňovú transakciu nepotvrdil ani dožiadaný príslušný daňový úrad v Poľsku v rámci MVI na dožiadanie správcu dane žalobcu. Kontrolovaný daňový subjekt (žalobca) bol vždy informovaný o zadovážených dôkazoch správcom dane a zaslaných odpovedí v rámci MVI, taktiež bol i vyzvaný správcom dane na predloženie relevantných dôkazov o vykonaní prepravy tovaru pre deklarovaného odberateľa v Poľsku tak ako to uvádza žalovaný v napadnutom rozhodnutí a v odvolaní žalobca v priebehu daňovej kontroly, ale ani vo vyrubovacom konaní žiadne CMR, na ktoré sa žalobca v žalobe a krajský súd v napadnutom rozsudku odvoláva, neboli správcovi dane predložené. Krajský súd v odôvodnení rozsudku tiež uviedol, že na predmetných CMR zo dňa 03. júna 2009 a 04. júna 2009 (tieto bližšie nešpecifikuje) boli taktiež uvedené ŠPZ vozidiel prepravcu, ktorými mala byť predmetná preprava tovaru realizovaná. Krajský súd v rozpore so zásadou voľného hodnotenia dôkazov nevyhodnotil ani tvrdenie žalovaného, že meno šoféra bolo uvedené iba na doklade s názvom Neštandardný daňový doklad: 09MTND01815 zo dňa 03. júna 2009 a Neštandardný daňový doklad č. 09MTND01851 zo dňa 04. júna 2009, ktorý vyhotovil žalobca prostredníctvom účtovného systému a v žiadnom prípade nenahrádza prepravný doklad zadaný platnou legislatívou, ktorý by sa mohol využiť na preukázanie uskutočnenia prepravy a ktorý by mohol správca dane považovať za relevantný dôkaz.

Odvolací súd, vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, považuje za potrebné uviesť, že napriek apelačnému opravnému systému, ktorý sa v správnom súdnictve Slovenskej republiky v zmysle príslušnej právnej úpravy uplatňuje, krajský súd preskúmava predovšetkým zákonnosť napadnutého rozhodnutia správneho orgánu ako súd prvého stupňa. Úlohou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ako súdu odvolacieho je preskúmavať vecnú správnosť prvostupňových rozhodnutí a nie nahrádzať prieskumnú činnosť súdu prvého stupňa. Odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že účastník konania má právo na také odôvodnenie rozhodnutia, ktoré dáva odpoveď na právne a skutkovo relevantné otázky a je súčasťou obsahu práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd. Nedostatok alebo nezrozumiteľnosť dôvodov rozhodnutia predstavuje závažné procesné pochybenie súdu spočívajúce v odňatí možnosti konať pred súdom, ktoré zákonodarca spája s odvolacím dôvodom podľa ust. § 205 ods. 2 v spojení s § 221 ods. 1

písm. f/ O.s.p.. Pod odňatím možnosti konať pred súdom treba rozumieť taký postup pred všeobecným súdom, ktorý predstavuje taký chybný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Krajský súd tiež opomenul, že v zmysle čl. 142 ods. 1 ústavy je úlohou všeobecného súdu podávať výklad zákonov, resp. právnych noriem nachádzajúcich sa v zákonoch, pričom mu predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Keďže napadnutý rozsudok krajského súdu vôbec neobsahuje právne posúdenie veci, nakoľko právne závery krajského súdu v rozsudku absentujú, resp. sú absolútne nedostatočné, je napadnuté rozhodnutie krajského súdu nepresvedčivé a nepreskúmateľné.

V posudzovanej veci krajský súd podľa názoru odvolacieho súdu nepreskúmal komplexne žalobné námietky v spojitosti so zabezpečenými dôkazmi v daňovom konaní, v kontexte na námietky žalovaného o nesplnení podmienok na oslobodenie od dane v zmysle zákona o DPH. Pokiaľ žalovaná v odvolaní namietala, že výrok krajského súdu nekorešponduje s odôvodnením rozsudku odvolací súd jeho námietku považoval za dôvodnú, lebo rozsudok krajského súdu je nepreskúmateľný pre jeho nezrozumiteľnosť. Rozhodnutie krajského súdu je predčasné, a preto Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 250ja ods. 3 veta druhá a § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 O.s.p.), v ktorom krajský súd po opätovnom vyporiadaní sa s príslušnými námietkami a argumentáciou žalovaného znova vo veci rozhodne a svoje rozhodnutie náležite odôvodní v zmysle požiadavky ústavného práva na spravodlivé súdne konanie.

V novom rozhodnutí rozhodne krajský súd zároveň i o náhrade trov tohto odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 v spojení s § 246c ods. 1 vety prvej O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.